

Державний заклад
«ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К.Д.УШИНСЬКОГО»

ЗАТВЕРДЖУЮ
Ректор Софія Я. Чебикін
«18» липня 2021 р.

ПОЛОЖЕННЯ
про дисципліни вільного вибору здобувачів вищої освіти третього
(освітньо-наукового) рівня Державного закладу «Південноукраїнський
національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»
(нова редакція з доповненнями)

Схвалено вченого радою
від «18» липня 2021 року
протокол № 13
Затверджено наказом № 234
від 14 липня 2021 року

I. Загальні положення

1.1. Положення про дисципліни вільного вибору здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня у Державному закладі «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» розроблено на підставі:

- Закону України «Про вищу освіту»;
- Положення про організацію освітнього процесу для здобувачів вищої освіти за третім (освітньо-науковим) рівнем у Державному закладі «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (нова редакція);
- Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

1.2. Це Положення регламентує єдиний порядок реалізації права аспірантів у Державному закладі «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (далі – Університет Ушинського) на вільний вибір навчальних дисциплін згідно з п.15 ст. 62 Закону України «Про вищу освіту» у межах, передбачених відповідною освітньою програмою та робочим навчальним планом, обсягом, що становить не менше ніж 25% загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для певного рівня освіти.

1.2. Основна мета навчальних дисциплін за вибором аспіранта – розширити загальнонауковий кругозір, поглибити теоретичні знання і вдосконалити практичні уміння фахівця для проведення самостійних наукових досліджень, самоосвіти, самовиховання та забезпечити індивідуалізацію навчання.

1.3. Реалізація принципів індивідуалізації навчання здійснюється шляхом вибору аспірантами Університету Ушинського навчальних дисциплін із подальшим внесенням їх до індивідуального навчального плану аспіранта (далі – ІНПА), що дозволяє сформувати індивідуальну траєкторію навчання з урахуванням власних уподобань стосовно майбутньої професійної діяльності.

II. Порядок забезпечення індивідуального вибору аспірантами навчальних дисциплін

- 2.1. Навчання аспіранта в Університеті Ушинського здійснюється на основі його індивідуальної освітньої траєкторії та фіксується в індивідуальному навчальному плані.
- 2.2. Формування ІНПА здійснюється у відділі аспірантури та докторантury Університету Ушинського.
- 2.3. Індивідуальний навчальний план аспіранта повинен містити перелік освітніх компонентів за вибором аспіранта, обсягом, що становить не менше 25% загальної кількості кредитів СКТС, з яких принаймні одна з навчальних дисциплін має відповідати тематиці (напрямові) дослідження здобувача.
- 2.4. Відповідно до сформованих цілей аспіранту може бути запропоновано реалізувати свій вибір навчальних дисциплін шляхом:
- 2.4.1. вибору спеціалізації, якщо освітньо-науковою програмою передбачено, що вона є блоком дисциплін за вибором аспіранта (є лише опцією). При цьому не можна примушувати аспірантів в обов'язковому порядку обирати блок дисциплін, що складає певну спеціалізацію. Якщо аспірант не бажає отримувати спеціалізацію, він може обрати дисципліни в загальному порядку; у такому разі його освітня кваліфікація не буде відбивати жодної спеціалізації;
- 2.4.2. довільного вибору навчальних дисциплін з переліку в межах галузі знань/спеціальності, до якої уналежнено освітню програму і за якою навчається аспірант;
- 2.4.3. вибору дисциплін з іншого рівня вищої освіти, за обов'язковою згодою декана факультету/директора інституту/завідувача відділу аспірантури та докторантury;
- 2.4.4. вибору навчальних дисциплін в іншому закладі вищої освіти – партнері, за умови реалізації аспірантом права на академічну мобільність.
- 2.5. Не можуть пропонуватися як вибіркові навчальні дисципліни аналогічні за змістом з обов'язковими навчальними дисциплінами освітньо-наукової програми.

2.6. Відповідальність за організацію роботи щодо вибору навчальних дисциплін несуть наукові керівники, завідувачі кафедр, які відповідають за реалізацію освітньо-наукової програми, гаранті ОНП. Контроль та консультування щодо затвердження індивідуальних навчальних планів аспірантів здійснює відділ аспірантури та докторантури

2.7. Обрання здобувачами третього (освітньо-наукового) рівня дисциплін за вибором здійснюється у такому порядку:

2.7.1. – у березні-квітні кожного року гаранті освітньо-наукових програм подають до відділу аспірантури та докторантури перелік вибіркових дисциплін з подальшим розміщенням анотацій до змісту дисциплін вільного вибору на сайті університету;

2.7.2. аспіранти другого року навчання реалізують своє право вибору впродовж останніх двох місяців першого року навчання (травень-червень). Свій вибір аспірант підтверджує письмовою заявою (Додаток 1).

2.7.3. письмову заяву аспіранти подають гарантам освітньо-наукових програм.

2.7.4. гаранті ОНП на підставі отриманих заяв формують списки дисциплін вільного вибору, затверджують їх на засіданні кафедри, яка відповідає за реалізацію ОНП, та передають їх до відділу аспірантури та докторантури для внесення змін та уточнень до робочих навчальних планів та ІНПА.

2.7.5. відділ аспірантури та докторантури в установленому порядку на засіданні вченої ради затверджує зміни до робочих навчальних планів із переліком дисциплін вільного вибору та ІНПА.

2.7.6. ІНПА 2 року навчання затверджується відділом аспірантури та докторантури щорічно перед початком навчального року.

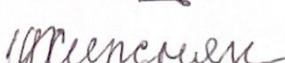
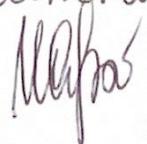
2.8. Індивідуальний навчальний план аспіранта є основним документом обліку роботи аспіранта й вирішення спірних питань щодо його виконання. До ІНПА вносяться всі обов'язкові та вибіркові дисципліни. Усі дисципліни, внесені аспірантом у цей план, є обов'язковими для вивчення. Аспірант в односторонньому порядку не може відмовитися від вивчення обраної чи запланованої дисципліни. Самочинна відмова від обраної або запланованої дисципліни тягне за собою академічну заборгованість.

- 2.9. Аспірант несе відповідальність за своєчасне формування індивідуального навчального плану та зміст його вибіркової частини і зобов'язаний виконати освітню програму за спеціальністю в повному обсязі кредитів ЄКТС робочого навчального плану з урахуванням вибіркових навчальних дисциплін.
- 2.10. Дисципліни за вільним вибором аспіранта відвідаються ним після їх вибору та складання розкладу занять. До груп вільного вибору навчальних дисциплін можуть бути зараховані аспіранти різних спеціальностей.
- 2.11. У разі переведення аспіранта на іншу спеціальність, з іншого навчального закладу або його поновлення на навчання чи допуск до занять після завершення академічної відпустки можливе внесення до індивідуального навчального плану дисциплін, які вивчалися аспірантом у попередній період та результати їх підсумкової атестації (відповідно до академічної довідки).
- 2.12. Реалізувати право вибору (навчальних дисциплін) такі аспіранти можуть впродовж 2-3 тижнів від початку ними навчання, з урахуванням результатів вибору аспірантів, які навчаються за цією освітньо-науковою програмою та обмежень, що встановлені даним Положенням.
- 2.13. Аспірант, який не скористався правом вибору дисципліни, без поважної причини, буде записаний на вивчення вибіркових дисциплін з урахуванням сформованих груп.

ПОГОДЖЕНО:

Проректор з наукової роботи
Завідувачка відділу аспірантури
та докторантурі

Юрисконсульт

Г. В. Музиченко

I. A. Хижняк

I. O. Сильченко

Завідувачі аспірантури
та докторантур

аспірант(а/ки)

(кафедри, року та форми навчання)

(прізвище, ім'я, по батькові)

ЗАЯВА

Прошу Вашого дозволу на включення до мого індивідуального навчального плану на ____ семестр 20____/20____ навчальний рік таких вибіркових навчальних дисциплін:

Перелік дисциплін вільного вибору аспіранта	Відмітка про згоду
Назва дисципліни	

УЗГОДЖЕНО:

Гарант освітньо-наукової програми ( )

Науковий керівник ( )

(дата)

(підпис аспіранта)